

114456

Ansvarlig redaktør: **BERNT OLUFSEN** *Nyhetsre-
Redaksjonssjefen:*

Oppgjøret

Kjell Fjørtofts siste bok, «Oppgjøret som aldri tok slutt», om landsvikoppgjøret etter krigen, føyer seg til den kritikk av rettsoppgjøret som også gammelnazistene har drevet i alle år etterpå. Fjørtofts bok er ensidig, perspektivløs, følelsesladet og uegnet til å gi f.eks. dagens ungdom et riktig bilde av denne dramatiske periode i vår nære historie. Det er nok riktig at herskende historiske oppfatninger om krig og konflikt gjerne er formet på seierherrenes premisser. Og da er det sunt med et kritisk korrektiv. Men når man skriver så til de grader på tapernes premisser som Fjørtoft gjør, blir korrektivet et vrengebilde.

Vi skal være de første til å medgi at noen av NS-medlemmene og andre som hadde fraternisert med de tyske okkupasjonene, ble umenneskelig behandlet i forbindelse med arrestasjon og rettsoppgjør. Slikt er det umulig å forsvare. Slikt bør ettertiden kjenne til. Men ettertiden må også lære seg omstendighetene og forutsetningene for rettsoppgjøret. Det var et oppgjør med mennesker som hadde sveket sitt eget land, sympatisert med, og for manges vedkommende aktivt understøttet, et av de mest despotiske tyrannier som historien kjenner.

**VG
MENER**

» *Det norske rettsoppgjøret var etter omstendighetene rettsstaten verdig.* »

VG mener/5. juli 1997:

Nasjonal Samling støttet seg til det Nazi-Tyskland som hadde hærtatt landet vårt. NS forsøkte å kvele det norske demokratiet og erstatte det med et fascistisk diktatur. I samarbeid med tyskerne avskaffet partiet menneskerettighetene og bidro aktivt til at mange nordmenn mistet livet eller vansmektet i fengsler og fangeleirer. Da kan det ikke være vanskelig å forstå at raseriet løp vel langt med noen da friheten kom etter fem vonde år. Dersom man skal moralisere over det som skjedde, må konklusjonen bli den motsatte av Fjørtofts: Det norske rettsoppgjøret var etter omstendighetene rettsstaten verdig. Hjemmefrontens kloke og faste inngripen fra første fredsdag berget rettssikkerheten og hindret slike utskielser av hevsn som man opplevde i andre tyskokkuperte land.

Kjell Fjørtofts bokserie om krigen har mange verdifulle sider. Men deler av den preges av en historisk revisjonisme som stinker. F.eks. den at Eleverums-fullmakten egentlig ikke ble vedtatt, eller den at Norge folkerettslig sett ikke var i krig med Tyskland etter juni 1940. Begge deler er tøv. Landets lovlige regjering kjempet demokratiets sak med mandat fra folket og med nødretten på sin side – mot et avskyelig diktatur.

VG 5/7-96
91